

Notitie Milieuzonering en milieugebruiksruimte van de ontwikkelingen aan de Molenstraat - Centrum in Apeldoorn

Contactpersoon	Lex Bekker
Datum	17 juli 2023
Kenmerk	N001-1288724LBE-V02-pws-NL

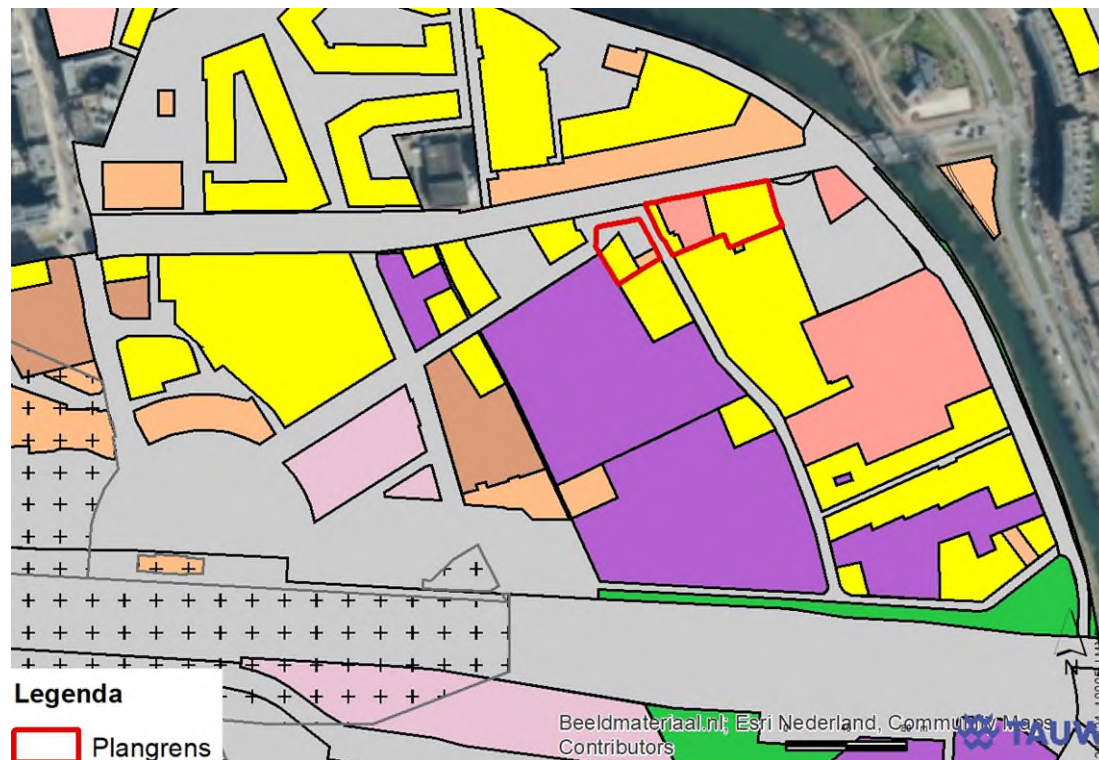
1 Inleiding

De gemeente Apeldoorn heeft het voornemen om ten zuiden van de Molenstraat – Centrum nieuwbouw te ontwikkelen. De ligging van het gebied Molenstraat – Centrum is aangegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 Globale ligging van het plangebied Molenstraat – Centrum

Het plangebied Molenstraat – Centrum bestaat uit twee delen, van elkaar gescheiden door de Veldhuisstraat, een zijweg van de Molenstraat. In de huidige situatie maakt het plangebied deel uit van het bestemmingsplan 'Binnenstad Zuid-Oost' van de gemeente Apeldoorn (NL.IMRO.0200.bp11110). In figuur 1.2 is de begrenzing van het plangebied voor de nieuwe ontwikkeling geprojecteerd op de vigerende plankaart van Binnenstad Zuid-Oost.

Figuur 1.2 Begrenzing van de beoogde ontwikkeling in relatie tot de vigerende plankkaart

In het westelijk deel van het plangebied bevindt zich een bestaand pand, momenteel in gebruik als woning (Veldhuisstraat 35). Er rust echter een gemengd – 1 bestemming op wat betekent dat er naast 'wonen' ook diverse bedrijfsactiviteiten zijn toegestaan. De bestemming maakt onder meer mogelijk:

- Categorie 1 en 2 van maatschappelijke voorzieningen
- Categorie 1 en 2 van culturele voorzieningen
- Categorie 1 van horeca activiteiten
- Detailhandel

De rest van het westelijk deel van het plangebied ligt momenteel braak en kent met name een verkeersbestemming. Figuur 1.3 toont de concept verbeelding van de voorgenomen ontwikkeling. Hierin is te zien dat het voornemen is om aan het westelijk deel van het plangebied met name een groenbestemming toe te kennen. Hier kan dan, vanuit het principe van klimaat adaptatie, waterberging plaatsvinden.

Zoals te zien is in figuur 1.2 geldt er in het oostelijk deel van het plangebied vanuit het vigerende bestemmingsplan de functie wonen (geel) en de functie detailhandel (terracotta). In de nieuwe ontwikkeling zal er in dit oostelijk deel van het plangebied alleen nog de functie wonen mogelijk worden gemaakt (zie ook figuur 1.3). Er worden twee relatief hoge woontorens ontworpen: een van ongeveer 14 m en een van ongeveer 35 m hoog.

Figuur 1.3 Beoogde functies in het plangebied van Molenstraat – Centrum

Om de (on)mogelijkheden binnen het plangebied inzichtelijk te maken is onderzoek uitgevoerd naar bedrijven- en milieuzonering. In deze notitie zijn de resultaten en conclusies weergegeven.

2 Werkwijze

Het onderzoek naar bedrijven- en milieuzoneringen dient voor een goede ruimtelijke inpassing van zogenaamde milieubelastende en milieugevoelige activiteiten. Onderzocht is in dit geval of de woonfuncties op voldoende afstand gesitueerd wordt van percelen waarop een bedrijfsmatige functie rust.

2.1 VNG-handreiking

Deze notitie maakt gebruik van de VNG-handreiking 'Bedrijven- en milieuzonering (editie 2009). De VNG-handreiking 'Bedrijven- en milieuzonering' geeft adviesafstanden voor de thema's geur, geluid, stof en gevaar, afhankelijk van de gebiedskenmerken. Op basis van het meest belastende thema zijn bedrijven ingedeeld in milieucategorieën. Tabel 2.1 presenteert de richtafstanden uit de VNG-handreiking waarin de richtafstanden zijn weergegeven per milieucategorie.

Tabel 2.1 Richtafstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen - per milieucategorie

Milieucategorie	Richtafstand tot wonen in een rustige woonwijk	Richtafstand tot wonen in een gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

De richtwaarden in tabel 2.1 komen voort uit een worst case voor de benodigde milieugebruiksruimte. Als blijkt dat aan deze richtwaarden niet voldaan kan worden, kan op basis van locatie specifieke omstandigheden (en eventueel extra genomen maatregelen) worden onderzocht of er niet toch sprake kan zijn van een goede ruimtelijke ordening en een aanvaardbaar woon- en leefmilieu. Een dergelijk (aanvullend) onderzoek is er dus op gericht om aan te tonen of het mogelijk is om binnen de standaard adviesafstanden toch ontwikkelingen door te voeren.

In tabel 2.1 wordt onderscheid gemaakt tussen rustige woonwijk/ rustig buitengebied enerzijds en gemengd gebied anderzijds. Een gemengd gebied heeft meerdere functies. Tabel 2.2 beschrijft de verschillen tussen beide typen gebieden. Zoals blijkt uit tabel 2.1 worden in gemengd gebied kleinere richtafstanden aangehouden dan in een rustig gebied.

Tabel 2.2 Beschrijving gebiedstypologieën

Rustige woonwijk en rustig buitengebied	Omgevingstype gemengd gebied
Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied, stiltegebied of een natuurgebied	Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal van belang

2.2 Milieuzonering in het vigerende bestemmingsplan

Bij een ontwikkeling van woningen (milieugevoelige functies met inwaartse zonering) moet rekening worden gehouden met bedrijfsmatige functies in of nabij het gebied. In de omgeving van de Molenstraat - Centrum is sprake van een gebied met functiemenging en gemengd gebied. Daardoor is het mogelijk om voor één of meer milieuaspecten een kleinere afstand aan te houden dan voor een rustige woonwijk wordt geadviseerd. Gezien het karakter van het gebied is met name voor het milieuaspect geluid een afstandscorrectie relevant. In het vigerende bestemmingsplan zijn in de vlakken met de bestemmingen Bedrijf en Gemengd bij recht bedrijfstypen toegelaten die vallen onder milieucategorie 1 en 2, waarbij wordt verwezen naar de Lijst van toegelaten bedrijfstypen. In deze Lijst van toegelaten bedrijfstypen zijn alle in de bestemming Bedrijf thuishorende bedrijfstypen van milieucategorie 1 opgenomen. Ook staan er op deze lijst die bedrijfstypen van milieucategorie 2 met uitsluitend voor het aspect geluid een afstand van 30 m; voor de overige aspecten hebben ze een adviesafstand van 10 m.

Daar waar een bedrijf op onderdelen activiteiten heeft in een hogere milieucategorie is in de planregels behorende bij het vigerende bestemmingsplan 'Binnenstad Zuid-Oost' met een aanduiding aangegeven dat naast die op grond van de richtafstanden toelaatbare categorie bedrijven ook het al aanwezige bedrijfstype is toegelaten. Dit is in het vigerende bestemmingsplan 'Binnenstad Zuid-Oost' toegepast voor de drukkerij (Molendwarsstraat 55) en voor Talens (Sophialaan 46).

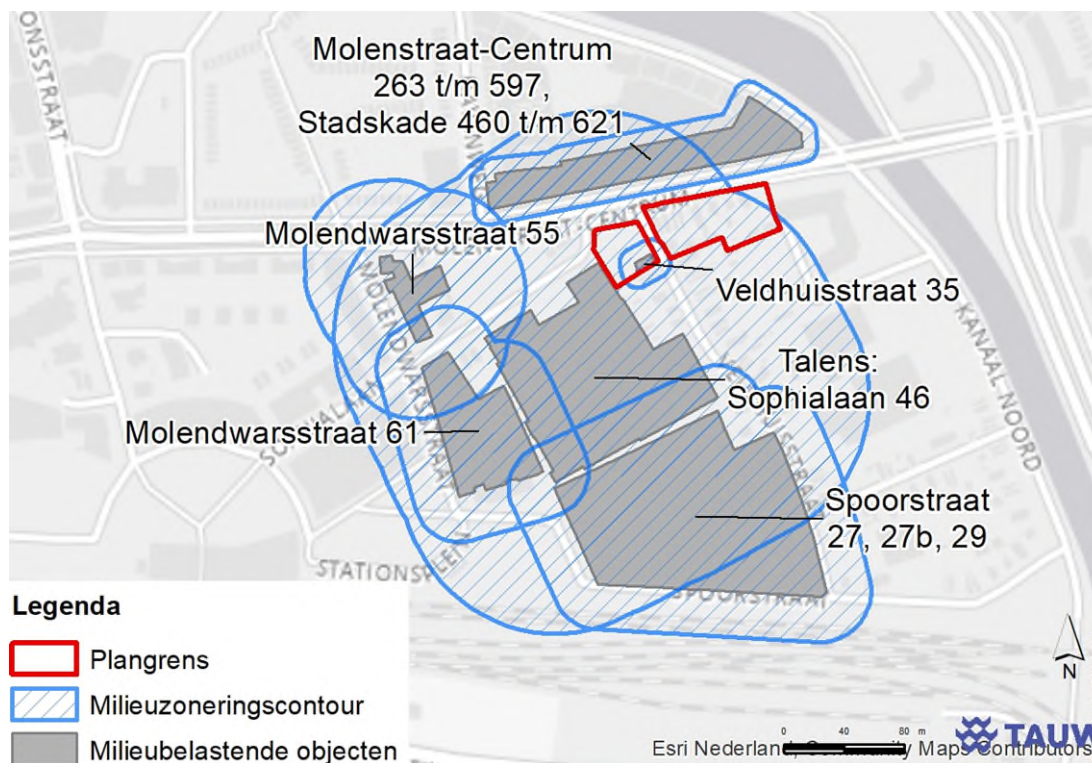
3 Analyse Molenstraat - Centrum

Het plangebied wordt getypeerd als gemengd gebied, aangezien er sprake is van een grote diversiteit aan functies, zowel binnen het plangebied als in de directe omgeving. De uitgevoerde analyse bestaat uit twee delen; allereerst wordt gekeken naar de effecten vanuit de beoogde nieuwe ontwikkelingen op de omgeving. Vervolgens wordt gekeken naar de effecten vanuit de omgeving op de nieuwe ontwikkelingen.

3.1 Effecten vanuit het plan Molenstraat – Centrum op de omgeving

In het plan Molenstraat -Centrum is met name sprake van de enkelbestemmingen 'groen' en 'wonen'. Deze functies leggen geen beslag op de beschikbare milieugebruiksruimte. Voor wat betreft Veldhuisstraat 35 is er voor gekozen om de huidige bestemming te handhaven. Vanwege die bestemming (gemengd – 1) zijn er naast 'wonen' ook in beperkte mate bedrijfsactiviteiten toegestaan.

In het bestaande pand Veldhuisstraat 35 zijn en blijven dus functies toegestaan tot categorie 2. Dat zou een milieugebruiksruimte contour opleveren van 30 m. Maar omdat er sprake is van een gemengd gebied kan de milieugebruiksruimte worden afgewaardeerd naar 10 m. In figuur 3.1 is deze contour inzichtelijk gemaakt. Het blijkt dat er geen overlap is met de woonfunctie die gaat gelden op het oostelijk deel van het plan voor Molenstraat – Centrum.

Figuur 3.1 Milieuzonering rondom Molenstraat – Centrum; om Talens is een 100 meter contour geprojecteerd

3.2 Effecten vanuit de omgeving op het plan Molenstraat - Centrum

In figuur 1.2 is een uitsnede weergegeven van de vigerende plankaart van de gebieden rondom het plan voor Molenstraat - Centrum. Voor de relevante percelen is in figuur 3.1 de milieugebruiksruimte bepaald en op kaart weergegeven. Deze analyse wordt in paragraaf 3.2.1 tot en met 3.2.6 uitgewerkt en toegelicht.

3.2.1 Molenstraat - Centrum en Stadsade

Het bestaande bestemmingsplan Binnenstad zuid – oost laat in het perceel ten noorden van de Molenstraat detailhandel toe op basis van de bestemming 'gemengd – 2'. In de lijst met toegelaten functies is categorie 2 de hoogste milieucategorie die hier is toegestaan. De daarbij behorende grootste zone afstand is 30 m. Deze richtafstand geldt echter in een rustige woonwijk. Omdat hier sprake is van een gemengde zone kan 10 m als richtafstand worden aangehouden. Zoals blijkt uit figuur 3.1 ligt deze contour binnen de verkeersbestemming van de Molenstraat. Vanuit de bebouwing ten noorden van de Molenstraat ter hoogte van het plangebied bestaan er dus geen belemmeringen voor de realisatie van het plan Molenstraat – Centrum op het gebied van milieuzonering. Verwacht wordt dat er in het plan Molenstraat – Centrum geen sprake zal zijn van onacceptabele hinder vanuit de functies die mogelijk zijn in dit deel van de omgeving van het te realiseren plan.

3.2.2 Molendwarsstraat 55 (voormalige drukkerij)

Het bestaande bestemmingsplan Binnenstad zuid – oost laat op het perceel van Molendwarsstraat 55 als specifieke vorm van bedrijf een drukkerij toe. Vanuit deze bestemming drukkerij rust er nog wel op deze locatie een gecorrigeerde planologische zone van 50 m: een drukkerij valt in milieucategorie 3.2. De daarbij behorende grootste zone afstand is 100 m. Deze richtafstand geldt echter in een rustige woonwijk. Omdat hier sprake is van een gemengde zone kan 50 m als richtafstand worden aangehouden. Zoals blijkt uit figuur 3.1 ligt deze contour niet over het plangebied van Molenstraat - Centrum. Vanuit Molendwarsstraat 55 bestaan er dus geen belemmeringen voor de realisatie van het plan Molenstraat – Centrum op het gebied van milieuzonering. Verwacht wordt dat er in het plan Molenstraat – Centrum geen sprake zal zijn van onacceptabele hinder vanuit de functies die mogelijk zijn in dit deel van de omgeving van het te realiseren plan.

3.2.3 Molendwarsstraat 61 (Moskee)

Het bestaande bestemmingsplan Binnenstad zuid – oost laat op het perceel Molendwarsstraat 61 een maatschappelijk functie toe. In de lijst met toegelaten functies is categorie 2 de hoogste milieucategorie die hier is toegestaan. De daarbij behorende grootste zone afstand is 30 m. Zoals blijkt uit figuur 3.1 ligt deze contour niet over het plangebied van Molenstraat – Centrum. Vanuit de Molendwarsstraat 61 bestaan er dus geen belemmeringen voor de realisatie van het plan Molenstraat – Centrum op het gebied van milieuzonering. Verwacht wordt dat er in het plan Molenstraat – Centrum geen sprake zal zijn van onacceptabele hinder vanuit de functies die mogelijk zijn in dit deel van de omgeving van het te realiseren plan.

3.2.4 Spoorstraat 27 (b) en 29

Het bestaande bestemmingsplan Binnenstad zuid – oost laat op de percelen aan de Spoorstraat de functie 'bedrijf' toe. In de lijst met toegelaten functies is categorie 2 de hoogste milieucategorie die hier is toegestaan. De daarbij behorende grootste zone afstand is 30 m. Zoals blijkt uit figuur 3.1 ligt deze contour niet over het plangebied van Molenstraat – Centrum. Vanuit de Spoorstraat bestaan er dus geen belemmeringen voor de realisatie van het plan Molenstraat – Centrum op het gebied van milieuzonering. Verwacht wordt dat er in het plan Molenstraat – Centrum geen sprake zal zijn van onacceptabele hinder vanuit de functies die mogelijk zijn in dit deel van de omgeving van het te realiseren plan.

3.2.5 Veldhuisstraat 35

Voor wat betreft Veldhuisstraat 35 is er voor gekozen om de bestemming die er in de huidige situatie op rust te handhaven (zie ook paragraaf 3.1). De bestemming gemengd – 1 blijft gehandhaafd wat betekent dat er naast 'wonen' ook in beperkte mate bedrijfsactiviteiten zijn toegestaan.

In het bestaande pand Veldhuisstraat 35 zijn en blijven functies toegestaan tot categorie 2. Dat zou een milieugebruiksruimte contour opleveren van 30 m. Maar omdat er sprake is van een gemengd gebied kan een afstand van 10 m worden aangehouden. In figuur 3.1 is deze contour inzichtelijk gemaakt. Het blijkt dat er geen overlap is met de woonfunctie die gaat gelden op het oostelijk deel van het plan voor Molenstraat – Centrum.

3.2.6 Sophialaan 46 (Talens)

Voor wat betreft de Talens fabriek aan de Sophialaan 46 geldt dat deze (op basis van de SBI-codes 234 dan wel 203) valt onder de omschrijving 'verf, lak en vernisfabriek'. Daarmee moet voor Talens rekening worden gehouden met de zones uit milieucategorie 4.2 zoals blijkt uit het onderstaande overzicht.

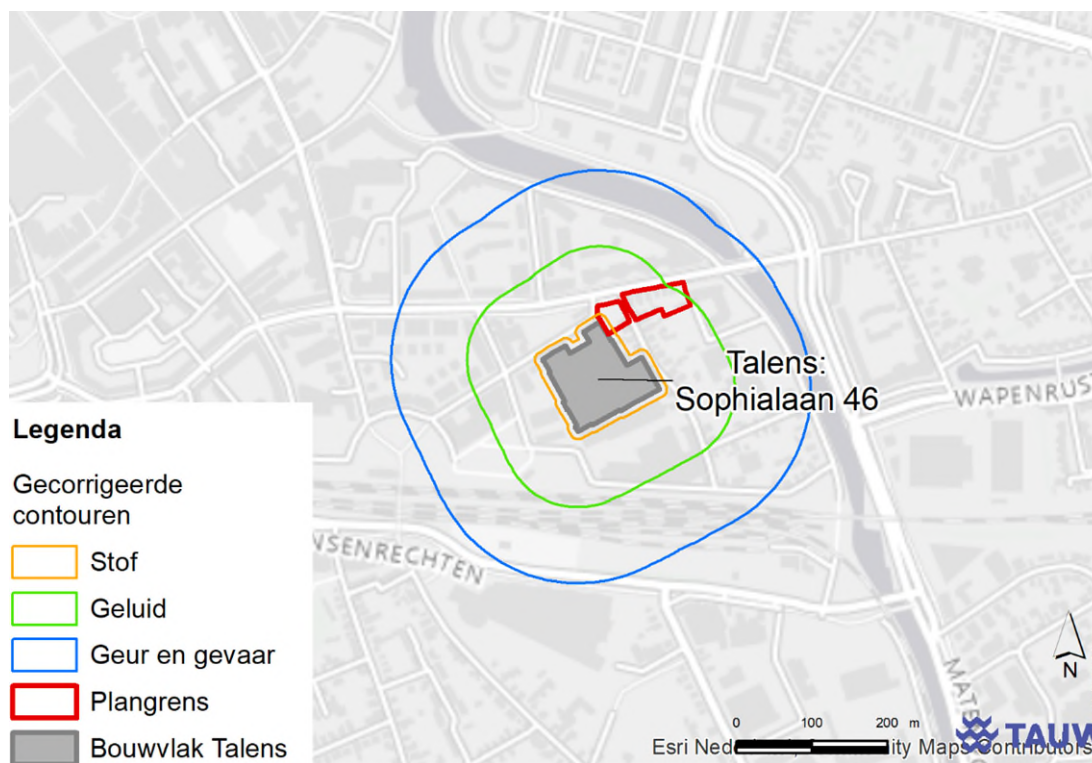
Uit de uitgave 'bedrijven en milieuzonering' (VNG, 2009), die ten grondslag ligt aan lijsten met bedrijfsactiviteiten, kan worden afgeleid dat een 'verf, lak en vernisfabriek' (SBI 243) is ingedeeld in milieucategorie 4.2 waarvoor een richtafstand geldt van 300 meter.

SBI 1993	SBI 2008	Omschrijving	Afstand in Meters								Grootste Afstand	Categorie
			Geur	Stof	Geluid							
243	203	Verf, lak en vernisfabrieken	300	30	200	C		300	R	300	D	4.2

Opgemerkt wordt dat het bestaande bestemmingsplan Binnenstad zuid – oost op het perceel van Sophialaan 46 een specifieke vorm van bedrijf (aangeduid als: hobby en kunstschilder materiaal) toelaat. De huidige situatie is passend bestemd maar de leefomgevingskwaliteit voor de nieuw te bouwen woningen wordt hieronder per criterium apart beoordeeld en getoetst. Ter illustratie zijn in figuur 3.2 en 3.3 de VNG-contouren en de gecorrigeerde VNG-contouren weergegeven.

Figuur 3.2 Ligging van in de VNG contouren rondom Talens

Figuur 3.3 Ligging van de gecorrigeerde VNG-contouren rondom Talens

Gevaar

De worst case benodigde milieugebruiksruimte voor gevaar is 300 meter. Gecorrigeerd voor een gemengde zone geldt een 200 meter contour. De nieuw te bouwen woningen vallen binnen deze contour. Op basis van deze niet locatie specifieke benadering lijkt er voor het aspect gevaar te weinig milieugebruiksruimte beschikbaar rondom de vestiging van Talens om de beoogde nieuwbouw te kunnen realiseren. Hieronder wordt de ruimtelijke inpasbaarheid voor het criterium gevaar locatie specifiek beoordeeld.

Opgemerkt wordt dat de generieke (en worst case) analyse van de benodigde milieugebruiksruimte voort komt uit een analyse van de relatief grootschalige bedrijfsvoering van een 'verf, lak en vernisfabriek'. De feitelijke bedrijfsvoering bij Talens, omschreven als 'hobby en kunstschilder materiaal' is echter kleinschaliger. Dit heeft consequenties voor de werkelijk benodigde milieugebruiksruimte.

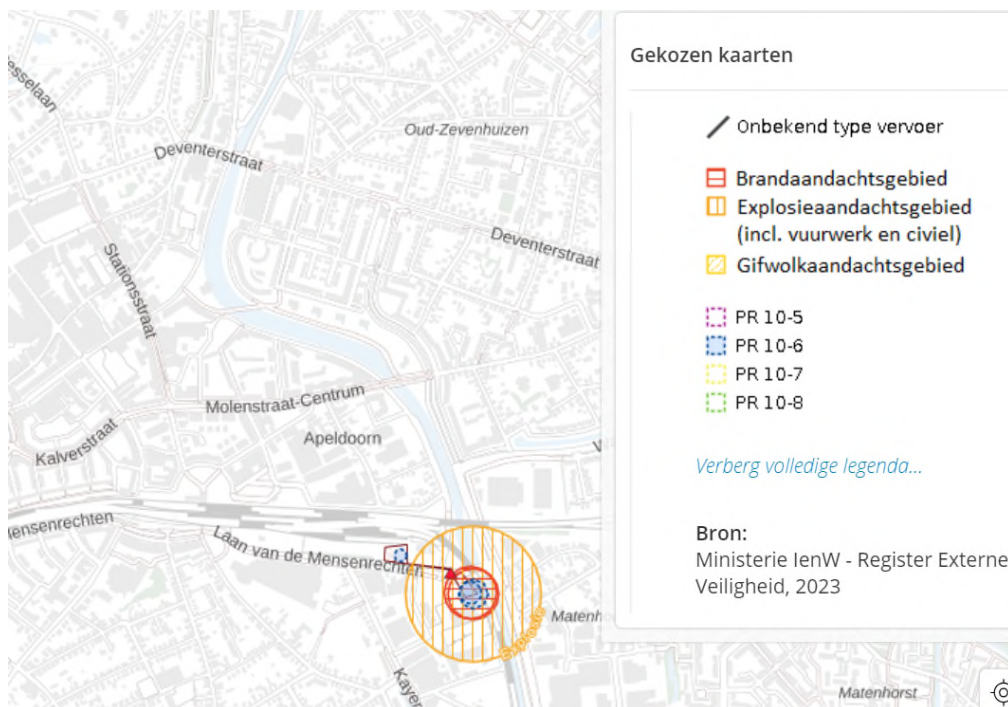
Risicovolle inrichtingen

Een risicovolle (lees: gevaarlijke) inrichting is een inrichting die valt onder:

- Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
- Het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO'95) of
- Het Vuurwerkbesluit

Voor inrichtingen die hier onder vallen geldt dat de Plaatsgebonden Risico¹ contour PR 1*10⁻⁶ onder voorwaarden buiten de grens van de inrichting mag vallen. Dat betekent dat in alle andere gevallen de Plaatsgebonden Risico contour voor PR 1*10⁻⁶ binnen de grens van de inrichting blijft.

Uit de overwegingen in de laatste revisie vergunning (van 20 april 2011) blijkt dat Talens niet valt onder de drie boven genoemde AmvB's en dus niet geldt als risicovolle inrichting: de gevaarsaspecten blijven beperkt en treden in principe niet tot buiten de grenzen van de inrichting. Dit wordt bevestigd door de onderstaande uitsnede uit de kaart zoals die is opgenomen in de atlas voor de leefomgeving, gebaseerd op het Register Externe Veiligheid 2023 van het Ministerie I&W: ter plaatse van de Talens-fabrieken zijn geen risicovolle inrichtingen geregistreerd. De dichtstbijzijnde risicovolle inrichting bevindt zich ten zuiden van het spoor, aan het Kanaal.

Figuur 3.4 Uitsnede uit het Register Externe Veiligheid 2023

Opslag van gevaarlijke stoffen

De gevaarsaspecten van de inrichting van Talens worden grotendeels bepaald door de opslag van gevaarlijke stoffen. Daarnaast is er op beperkte schaal ook sprake van de ondergrondse opslag van (brandbare) vloeistoffen.

¹ Plaatsgebonden Risico (PR) is de kans dat iemand komt te overlijden door een ongeval in een risicovolle inrichting. Bij een PR 1*10⁻⁶

⁶ is die kans één op een miljoen.

Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen

Er zijn 4 van dergelijke opslag-voorzieningen vergund, verwijzend naar de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS)15, elk met een vergunde capaciteit van (veel) minder dan 10.000 kg. De PGS 15 richtlijn is erop gericht om:

- De opgeslagen gevaarlijke stoffen te beschermen tegen brand van buiten en
- De kwetsbare objecten (gebouwen/woningen) te beschermen tegen brand in de opslagvoorziening.

Risico's buiten de inrichting worden voorkomen doordat opslagen van gevaarlijke stoffen worden gereguleerd middels de voorschriften van de PGS15 en middels de rechtstreeks werkende bepalingen uit het Activiteitenbesluit. Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen (tot 10 ton per voorziening) gelden de algemene voorschriften uit hoofdstuk 3 van de PGS15: 'Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen', versie september 2016, waarnaar ook verwezen wordt in de Activiteitenregeling milieubeheer (hangend onder het Activiteitenbesluit). De belangrijkste maatregel die in de vergunning van Talens is voorgeschreven is het aanbrengen van een Weerstand tegen Branddoorslag en Overslag (WBDBO) van ten minste 60 minuten in elk van de opslag ruimtes voor gevaarlijke stoffen. Deze 60 minuten WBDBO is erop gericht dat een beginnende brand zich niet meteen kan verspreiden, in afwachting van de uitruk van de brandweer.

Opslag in tanks

Naast de PGS15 voorzieningen zijn er twee ondergrondse opslagtanks met bijhorende aflever installaties:

- Een tank van 6 m³ voor het brandbare White Spirit en
- Een tank van 20 m³ voor lijnolie

De installaties voldoen aan de voorschriften uit de PGS28, gebaseerd op de PGS30.

Toetsing van de ruimtelijke inpasbaarheid

Hierboven is ingegaan op het aspect gevaar voor een inrichting waar wordt gewerkt met brandbare en andere gevaarlijke stoffen in een bebouwde woonomgeving. Bij het werken met gevaarlijke stoffen spelen veel verschillende toetsingscriteria een rol waardoor het gezien het globale karakter van deze notitie niet goed mogelijk is om de milieugebruiksruimte numeriek te beoordelen en/of vast te stellen.

Op basis van de revisievergunning uit 2011 heeft de Dienst Brandweer van de gemeente Apeldoorn destijds advies uitgebracht. Op basis van dat advies heeft de gemeente in de destijds afgegeven (en nu nog vigerende) vergunning een groot aantal voorschriften opgenomen. Op basis van deze set locatie specifieke voorwaarden kwam de gemeente tot de conclusie dat er sprake was (en is) een (brand)veilige situatie voor de verschillende woningen die op korte afstand van de inrichting zijn gebouwd.

De beoogde nieuwbouw bevindt zich veel verder van Talens dan de bestaande woningen. Dat betekent dat in redelijkheid verwacht mag worden dat de nieuw te bouwen woningen zich op een veilige afstand van Talens bevinden: de nieuwe woningen zijn daar goed ruimtelijk inpasbaar.

Geur

De worst case milieugebruiksruimte voor geur is ook 300 meter. Gecorrigeerd voor een gemengde zone geldt een 200 meter contour. De nieuw te bouwen woningen vallen binnen deze contour. Op basis van deze niet locatie specifieke benadering lijkt er voor het aspect geur te weinig milieugebruiksruimte beschikbaar rondom de vestiging van Talens om de beoogde nieuwbouw te kunnen realiseren.

Opgemerkt wordt echter dat de generieke (en worst case) analyse van de benodigde milieugebruiksruimte voort komt uit de relatief grootschalige bedrijfsvoering van een 'verf, lak en vernisfabriek'. De feitelijke bedrijfsvoering, omschreven als 'hobby en kunstschilder materiaal' is echter relatief kleinschalig. Dit heeft consequenties voor de werkelijk benodigde milieugebruiksruimte.

In de overwegingen in de laatst beschikbare revisie vergunning van 20 april 2011 is de geur-situatie van de fabriek namelijk getoetst door het bevoegd gezag van de WABO-vergunning, i.c. de gemeente Apeldoorn. Uit die toetsing blijkt dat de activiteiten van Talens geen relevante geurverspreiding veroorzaken. De ruime geur-contour die er in de VNG-methodiek wordt toegeschreven aan de SBI-codes 234 dan wel 203 is niet aan de orde ter plaatse van de relatief kleinschalige bedrijfsvoering van Talens aan de Sophialaan 46. Ter plaatse van de beoogde nieuw te bouwen woningen worden dan ook geen geur-klachten verwacht omdat:

- Er in de huidige situatie er ook geen geurklachten zijn
- De nieuw te bouwen huizen verder weg liggen dan de bestaande geurgevoelige woningen

Voor geur is er dus voldoende milieugebruiksruimte beschikbaar ter plaatse van het plangebied.

Stof

De worst case milieugebruiksruimte voor stof is 30 meter. Gecorrigeerd voor een gemengde zone is dat 10 meter. De nieuw te bouwen woningen vallen buiten de 30 meter contour (zie figuur 3.2). Voor stof is er dus voldoende milieugebruiksruimte beschikbaar ter plaatse van het plangebied.

Geluid

De VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering omschrijft voor de beoordeling van geluidhinder een vier stappenplan:

Stap 1: Getoetst wordt of de afstand tussen de bron van industrielawaai (in dit geval de inrichting van Talens) voldoet aan de op basis van worst case aannames vastgestelde richtafstanden. Indien de richtafstanden niet worden overschreden, kan onderzoek en verdere toetsing in beginsel achterwege blijven. Maar zoals blijkt uit figuur 3.2 valt de 200-meter contour voor geluid ruim over de nieuw te bouwen woningen. Dit geldt ook voor de gecorrigeerde contour van 100 meter (zie figuur 3.3). Op basis van de generiek afgeleide richtwaarde uit de VNG-methodiek zou hier een

mogelijk knelpunt bestaan: de afstand tussen de bestaande fabriek van Talens en de nieuw te realiseren woningen is mogelijk te klein.

Stap 2: Deze tweede stap is doorlopen omdat stap 1 niet toereikend is gebleken. Om te beoordelen wat de werkelijk benodigde milieugebruiksruimte van Talens is, is in Geomilieu versie V2023.0 berekend wat de geluidsbelasting op de nieuw te bouwen woningen zou kunnen zijn.

Hierbij is gebruik gemaakt van de rekenmodellen waarin de actuele bedrijfssituatie conform de vigerende wijzigingsvergunning² van Talens zijn opgenomen. De geluidsbelastingen op het nieuwbouwplan zijn berekend. In figuur 3.5 is een weergave van het rekenmodel (voor de representatieve bedrijfssituatie) opgenomen.

Figuur 3.5 Rekenmodel Representatieve bedrijfssituatie Talens met nieuwbouwplan Molenstraat Centrum

² Beschikking van 4 juni 2021 Zaakdossier: DOS-2020-067238; Documentnummer: 2021-166917

De rekenpunten op de nieuwe gevels liggen op hoogtes in stappen van 3 meter vanaf 1,5 meter tot 10,5 meter hoogte voor het westelijke appartementencomplex en tot maximaal 31,5 meter hoogte boven maaiveld voor het oostelijke appartementencomplex.

In deze tweede stap wordt de berekende gevelbelasting in eerste instantie getoetst aan de onderstaande etmaalwaardes die gelden in gebiedstype 'rustige woonwijk en/of rustig buitengebied':

- 45 dB(A) langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 65 dB(A) maximale geluidniveaus L_{Amax} (etmaalwaarde)
- 50 dB(A) verkeersaantrekkende werking L_{Aeq} (etmaalwaarde)

Bij een geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in gebiedstype 'gemengd gebied' geldt een streefwaarde die 5 dB hoger ligt:

- 50 dB(A) langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 70 dB(A) maximale geluidniveaus L_{Amax} (etmaalwaarde)
- 50 dB(A) verkeersaantrekkende werking L_{Aeq} (etmaalwaarde)

Om de etmaalwaarde te bepalen, wordt een rekensom gemaakt met de equivalente geluidsniveaus. Voor industriegeluid gaat dat als volgt. Eerst wordt het equivalente geluidsniveau overdag (van 07.00 tot 19.00 uur) bepaald; hetzelfde wordt gedaan voor de avond (van 19.00 uur tot 23.00 uur) en de nacht (van 23.00 tot 07.00 uur).

De etmaalwaarde is de hoogste waarde van:

- $L_{A,eq,dag}$
- $L_{A,eq,avond} + 5 \text{ dB}$
- $L_{A,eq,nacht} + 10 \text{ dB}$

Toetsing van de representatieve bedrijfssituatie (langtijdgemiddelde)

Het berekende langtijdgemiddelde geluidniveau van de representatieve bedrijfssituatie op het nieuwbouwplan bedraagt ten hoogste 42 dB(A) in de dagperiode, 34 dB(A) in de avondperiode en 30 dB(A), of 35 dB(A) wanneer rekening gehouden wordt met een toeslag voor de tonaliteit van de chiller (zie uitleg hierna) in de nachtperiode. De etmaalwaarde bedraagt hiermee maximaal 42 dB(A). Dit betekent dat in de representatieve bedrijfssituatie voldaan kan worden aan de 45 dB(A) die geldt voor een 'rustige woonwijk en/of rustig buitengebied'.

Toetsing van de regelmatig afwijkende representatieve bedrijfssituatie (langtijdgemiddelde)

Het langtijdgemiddelde geluidniveau van de regelmatig afwijkende representatieve bedrijfssituatie op het nieuwbouwplan bedraagt inclusief groepsreductie ten hoogste 43 dB in de dagperiode, 37 dB(A) in de avondperiode en 33 dB(A) in de nachtperiode, of 38 dB(A) wanneer rekening gehouden wordt met een toeslag voor de tonaliteit van de chiller. De etmaalwaarde bedraagt hiermee maximaal 48 dB(A). Dit betekent dat in de regelmatige afwijkende bedrijfssituatie wordt voldaan kan worden aan de 50 dB(A) die geldt voor een 'gemengd gebied'.

Toetsing van de incidentele bedrijfssituatie (langtijdgemiddelde)

Het langtijdgemiddelde geluidniveau van de incidentele bedrijfssituatie op het nieuwbouwplan bedraagt inclusief groepsreductie ten hoogste 44 dB(A) in de dagperiode, 37 dB(A) in de avondperiode en 33 dB(A) in de nachtperiode, of 38 dB(A) wanneer rekening gehouden wordt met een toeslag voor de tonaliteit van de chiller. Dit betekent dat in de regelmatige afwijkende bedrijfssituatie voldaan kan worden aan de 50 dB(A) die geldt voor een 'gemengd gebied'.

Conclusie voor de langtijdgemiddelde geluidbelasting

Berekend is dat zowel voor de representatieve bedrijfssituatie, de regelmatig afwijkende bedrijfssituatie als voor de incidentele bedrijfssituatie op de nieuw te bouwen gevels voldaan wordt aan de 50 dB(A) langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,L,T}$ (etmaalwaarde). Daarmee is voor dit criterium voldaan aan de streefwaardes die gelden voor een 'gemengd gebied'.

Toetsing van de maximale geluidsbelasting

De maximale geluidsbelasting op het nieuwbouwplan bedraagt ten hoogste 62 dB(A) in de dagperiode en 50 (+5) dB(A) in de avond- en nachtperiode. Hiermee wordt voldaan aan de streefwaarden van achtereenvolgens 65, 60 en 55 dB(A) voor de dag-, avond- en nachtperiode voor een 'rustige woonwijk en/of rustig buitengebied'.

Toetsing van de indirecte hinder door de verkeersaantrekkende werking

Van indirecte hinder (ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking) is in het onderhavige geval geen sprake, aangezien het verkeer van en naar Talens bij het passeren van het nieuwbouwplan al opgegaan is in het drukke verkeer over de doorgaande Molenstraat

Kans op geluidsoverlast en hinder

In het akoestisch onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de vigerende vergunning wordt melding gemaakt van geluidsklachten. Deze lijken voort te komen uit een chiller die aan de zuidkant van het fabrieksterrein staat. Volgens het akoestisch onderzoek waarop de vergunning van Talens gebaseerd is kan het geluid van de chiller als tonaal worden waargenomen als het verschil tussen het door de chiller veroorzaakte geluidniveau minder dan 10 dB(A) lager is dan de door de stationaire geluidbronnen veroorzaakte geluidniveaus en dat in dat geval een strafcorrectie van 5 dB wordt toegepast op de geluidbelasting (van de gehele inrichting). Voor het nieuwbouwplan is dit op enkele richting het bedrijf georiënteerde gevels het geval. Ondanks de toepassing van de straffactor voor de tonaliteit van de chiller wordt in de nachtperiode tijdens de regelmatige en incidentele afwijkende bedrijfssituaties nog steeds voldaan aan de streefwaarde voor een 'gemengd gebied'.

Inpasbaarheid op basis van de blootstelling aan geluid zoals veroorzaakt door Talens

De uitkomst van stap 1 van het VNG stappenplan is dat de nieuw te bouwen woningen binnen de generieke milieuzone voor geluid komen te liggen. Daarom is locatie specifiek berekend (= stap 2) wat de te verwachten geluidsbelasting zal zijn op de nieuw te bouwen woningen. De uitkomst van stap 2 is dat in alle gevallen wordt voldaan aan de streefwaardes voor gemengd gebied. Op basis van een vrijstelling-milieuzonering zijn de nieuwe woningen inpasbaar op de beoogde afstand tot de inrichting van Talens. Opgemerkt wordt dat er wel een zekere kans is op geluid dat als hinderlijk wordt ervaren vanuit een chiller die aan de zuidkant van het fabrieksterrein staat opgesteld. De berekeningen hebben echter aangetoond dat de aan de chiller toe te kennen geluidsbelasting binnen de normen blijft en dus ook inpasbaar is.

Het doorlopen van stap 3 en stap 4 is niet nodig: de uitgevoerde berekeningen hebben aangetoond dat de nieuwe woningen inpasbaar zijn met betrekking tot de blootstelling aan industrielawaai.

4 Conclusie

Uit de analyses blijkt dat de voorgenomen plannen in een gemengd gebied zijn gelegen waar geluid de bepalende factor blijkt te zijn voor het woon- en leefklimaat. In het vigerende bestemmingsplan is, op een tweetal uitzonderingen na, geregeld dat er maximaal milieucategorie 2 bedrijvigheid zich mag vestigen. In een stille woonwijk zou dat betekenen dat er ten minste 30 m afstand moet zijn tussen een bedrijf en woonfunctie. In een gemengd gebied als dit mag deze richtafstand echter teruggebracht worden tot 10 m.

De analyse van de directe omgeving van het plangebied voor Molenstraat -Centrum leidt tot de conclusie dat er in alle gevallen voldaan kan worden aan de vanuit de VNG-methodiek afkomstige richtwaarden. Alleen de milieugebruiksruimte die vanuit de VNG-methodiek aan de huidige vestiging van Talens (Sophialaan 46) wordt toegekend voldoet niet aan deze richtwaarde: de VNG-zone van Talens overlapt het plangebied bijna volledig. Daarom is er vanuit de actuele omgevingsvergunning van Talens locatie specifiek beoordeeld of de nieuw te bouwen woonfuncties toch kunnen voldoen aan een acceptabel woon- en leefklimaat voor de criteria gevaar, geur, stof en geluid.

Gevaar

Op basis van een advies van de brandweer over de revisievergunningaanvraag uit 2011 zijn er verstrekende veiligheidsmaatregelen genomen met als gevolg dat er sprake was en is van een veilige situatie, ook ter plaatse van de huizen dicht bij de Talens fabrieken. De nieuw te bouwen huizen liggen veel verder weg. Er is geen reden te veronderstellen dat er op die plek geen sprake zou zijn van een veilige leefomgeving.

Kenmerk

N001-1288724LBE-V02-pws-NL

Geur

Zoals door de gemeente is aangegeven in de vergunning van 2011 zijn er geen geur emissies en ook geen geurklachten. Er is geen reden te veronderstellen dat er in de nieuw te bouwen woningen wel geurklachten op zullen treden.

Stof

De VNG stof contour is minder dan de afstand waarop de beoogde nieuwe huizen gebouwd zullen worden. Dat betekent dat er voor stof voldoende milieugebruiksruimte beschikbaar is.

Geluid

Op basis van het geluidsmodel van Talens uit 2021 is vastgesteld is dat voor laagbouw voldoende geluidsruimte beschikbaar is. De nieuw te bouwen ontwikkelingen zijn echter veel hoger. Op basis van de beschikbare informatie is in een aanvullende berekening vastgesteld wat op 5 tot 35 m hoogte de te verwachten gevelbelasting zal zijn. De rekenresultaten geven aan dat er, ook boven in het nieuw te bouwen complex, voldaan wordt aan de streefwaarde voor een gemengde zone. Er is voldoende milieugebruiksruimte beschikbaar.